

Приватизацията на болниците: Възможност и предизвикателство

5 ноември 2008

Болници

- 292 болници (2007)
- 44650 легла (2007)
- частни болници – около 5% от болничните легла (2006)
- в много европейски страни делът на частния сектор е 5, 10 или дори 15 пъти по-голям (Белгия – 65% частни болници)

Болници на 100 000 души население

	2005 (2004)
Швеция	0.9
Холандия	1.22
Испания	1.76
ЕС - нови	2.63
Гърция	2.88
ЕС15	3.19
Австрия	3.21
България	4.01
Германия	4.12
Ирландия	4.43
Швейцария	4.67
Франция	4.77
Финландия	7.03

Финансиране

- От здравната каса – едностранно определяне на цените
- От МЗ – дискреционно разпределение
- Потребителски такси – определяни централно
- Платени услуги – определяни от болницата
- Ниска степен на автономност на приходите, липса на пазарно договаряне

Капиталови разходи

- Около 100 милиона лева годишно от държавния бюджет за публичните болници
- Само в една частна болница са инвестирани повече
- При тези темпове на публични инвестиции на публичните болници ще са им нужни 70 години, за да се модернизират
- Няма достъп до капиталовия пазар, банково финансиране

Заплати

- Регулирани с наредба на министъра и според приходите от НЗОК
- Ограничена автономия на болниците за собствена политика

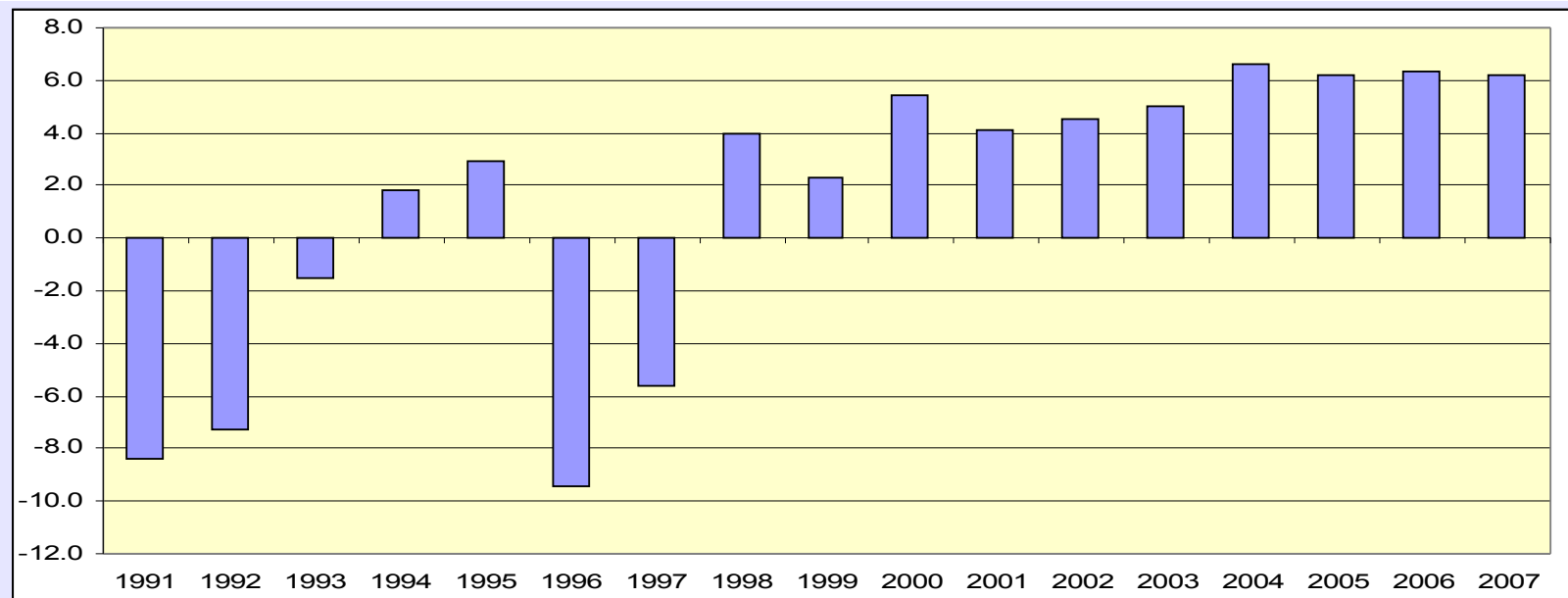
Управление

- Държавната собственост възпрепятства ефективното управление – автономия, ноу-хау, капитал
- Държавата има конфликт на интереси – едновременно е собственик и регулатор на болниците
- Меките бюджетни ограничения възнаграждават не иновативните, а проблемните мениджъри

Приватизация - ползи

- Ефективност
- Финансиране
- Намаляване на политическата намеса и корупцията
- Повече конкуренция
- Стимули за подобряване на качеството
- Гъвкавост
- Трансфер на опита
- Пазарни заплати
- Приходи за държавата

Приватизацията в България – заетост и икономически растеж

Приватизацията в България – загуби на държавните предприятия преди това

Година	Промисленост	Строителство	Транспорт	Търговия	Други
1992	-7.87	0.26	0.08	-1.62	0.00
1993	-12.74	-2.17	-6.99	-1.14	-4.96
1994	-4.89	-2.14	-3.28	0.43	5.37
1995	-4.24	-1.14	-5.23	-1.31	1.10

Приватизацията в България – грешки и поуки

- Масова приватизация
- РМД и преференции
- Много утежняващи изисквания
- Непрозрачни процедури
- Забранителни списъци
- Чуждите копувачи са малко 3%, но от тях идват 50% от приходите, а компаниите се развиват най-добре

Приватизацията на болници

- САЩ – финансови проблеми, успешна история, запазване на достъпа
- Австралия - капиталовите разходи за построяването на болницата са с 20% по-ниски от държавните болници, а услугите на новата частна болница са по-евтини от държавните болници
- Швеция – най-голямата болница, 100 хиляди пациента повече

Приватизацията на болници - предистория

- **Министерството на финансите:**
- ***„Основна причина за проблемите в управлението на болничните заведения е значителното забавяне на тяхната приватизация...***

Приватизацията на болници - предистория

- Международния институт по здравеопазване и здравно осигуряване:
- Приватизацията е основен приоритет в реформата
- Други изследвания
- Законът от 1999 – раздел за приватизация /отменен 2002/

Препоръки

- Добра подготовка на процеса
- Приватизацията трябва да е част от цялостен процес на реформи в системата
- Открита и прозрачна процедура, привличане на стратегически инвеститори
- Избягване на грешките от досегашната приватизация – без РМД, преференции, непрозрачност, излишни утежняващи условия
- Изисквания за повишаване на качеството, измерване и публикуване на показатели
- Използване на част от приходите за образование, обмен, квалификация